

Köyhäinhoitolehti – Huoltaja – Sosiaaliturva

95 vuotta sosiaalihuollon näkökulma yhteiskuntaan

III Bruno Sarlin -seminaari 21.11.2007

Maija Perho, Huoltaja-säätiön isännistön puheenjohtaja

Köyhäinhoitolehti

Päätoimittaja Bruno Sarlin määritteli lehden yhteiskuntapoliittiset tavoitteet ensimmäisessä vuonna 1912 ilmestyneessä Köyhäinhoitolehdessä seuraavasti:

“Köyhäinhoidon on otettava ohjelmansa ylimmäksi pykäläksi koko kansakunnan onni ja menestys, sen yleinen vapauttaminen köyhyyden kurjuudesta. Sanalla sanoen: köyhäinhoidon korkeimpana päämääränä on oleva köyhyydettömyys, köyhäinhoidon itsensä tarpeettomaksi tekeminen. – Mutta niille perille pyrkiessään on köyhäinhoidon muututtava koko olemukseltaan. Sen on sisäisesti kehityttävä ja syvennyttävä nykyisen lääketiedon tavalla, joka pikemminkin pyrkii poistamaan tautien syitä ja syntyä, kuin rakentelemaan hoitoloita erilaisiin sairauksiin jo sortuneille; sen on muodostuttava voimakkaaksi kansan siveellisen ja taloudellisen kehittämisen ja kasvattamisen työssä.”

Mikä on Sarlinin ohjelmajulistuksen kohtalo?

- onko köyhyys poistunut?
- onko köyhäinhoito/sosiaalihuolto käynyt tarpeettomaksi?
- onko sosiaalipolitiikka purrut sosiaalisiin ongelmiin, syrjäytymiseen ja osattomuuteen?

Köyhyyden olemuksen muuttuminen

- absoluuttisesta suhteelliseen köyhyyteen
- ammattitaidottomuus syrjäyttää työstä ja vallitsevasta elämäntavasta
- turvallisten yhteisöjen osittainen murtuminen, yhteisöllisyyden heikentyminen
- yksilöllistyminen
- materialistiset arvot, kauneuden ja nuoruuden, ja materian ihannoiminen

Köyhäinhoitolehden – Huoltajan – Sosiaaliturvan sisältö

- kuvastaa suomalaisen sosiaalipolitiikan historian kaarta kehitysmaan olemattomasta turvasta hyvinvointiyhteiskunnan saavutuksiin ja ongelmiin
- lehti ollut polttavien ongelmien esiin nostaja, ratkaisujen esittäjä, tutkitun tiedon välittäjä, opastaja, kouluttaja ja vaikuttaja

Veikko Piirainen Huoltajan numerossa 10/1947:

”Kun puhe on huollon piiriä koskevasta tutkimustyöstä, on vielä erikoisesti viitattava siihen, mitä huomiota huoltotyömme arvovaltainen uranuurtaja, Huoltaja-lehti, on vuosikerrassa toisensa jälkeen tälle työlle osoittanut. Se huomio ei ole ollut vähäinen ja on jopa vaikeaa riittävästi arvostaa sitä merkitystä, mikä tällä on ollut huoltomme kenttätyönkin kehittämisessä.”

60 vuotta sitten ilmaistu tunnustus on velvoittava ja toimittajille vaativa; miten välittää tutkimustiedosta olennainen, käytännön sosiaalihuoltoa palveleva ydin.

Huoltajan juhlanumero 23/1972:

"Sosiaalihuollon tulee pyrkiä aktiiviseen palvelusten tarjontaan ja tiedotushenkiseen toimintaan palvelusten tarpeessa olevien kansalaisten hyväksi. Sosiaalityöntekijöiden tulee päästä vaikuttamaan yhteiskunnan suunnitteluun asiantuntemuksellaan ja kokemuksellaan, tiedoillaan ja taidoillaan. Tätä asiantuntemusta ei kuntien keskushallinnolla eikä myöskään valtakunnallisilla päätöksentekijöillä ole varaa jättää käyttämättä."

Nykyhetken suuri linja

Nykyhetken suuri linja - ainakin juhlapuheissa - on kasautuneiden ongelmien korjaamisen sijasta ennalta ehkäisy ja varhainen puuttuminen.

Tämä oivalsi jo vaivaishoidontarkastelija Gust. Ad. Helsingius jättäessään seuraavan eriävän mielipiteen Köyhäinhoitokomitean mietintöön v. 1908:

Asetusehdotuksessa olisi pitänyt olla säännökset mm. ehkäisevästä köyhäinhoidosta ja köyhien lasten ammattiopetuksesta!

Heikomman puolella

1(2)

Köyhäinhoitolehden so. Bruno Sarlinin edustamat näkemykset olivat humaaneja ja aikaansa edellä. Lehti oli heikomman puolella, mutta edellytti samalla omavastuuta ja lähimmäisvastuuta.

Sosiaaliturvaa uudistava komitea on haastavan tehtävän edessä; miten vähentää köyhyyttä ja samalla huolehtia siitä, että sosiaaliturva kannustaa aktiivisuuteen ja työllistymiseen, miten pitää omavastuu ja yhteiskunnan vastuu tasapainossa.

Heikomman puolella

2(2)

Köyhäinohjotolehdessä ohje
kunnanmiehille oli seuraava:

*"Inhimillinen ratkaisu on
yleensä myös viisain ja
säästää*

siten yhteiskunnan varoja.

Sosiaaliturvan aseman säilyttäminen alan ammattilehdistä suosituimpana ja sosiaali- ja perusturvajohtajien eniten lukemana lehtenä edellyttää:

- sosiaalihuollon merkityksen tähdentämistä medikalisoitumisen ja hyvinvointipolitiikan sirpaloitumisen uhan oloissa
- ammatillista tukea johtamisessa, asiakaslähtöisessä palvelutuotannossa ja asiakkaiden voimaannuttamisessa
- uusien sosiaalisten innovaatioiden ts. vaikuttavien uusien työmuotojen esittelyä
- varhaisen puuttumisen kustannusvaikuttavuuden esittelyä
- uskallusta ja rohkeutta, väitteitä ja vastaväitteitä